

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

อุตสาหกรรมเซรามิกจัดได้ว่าเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย เนื่องจากเป็นแหล่งสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับคนในท้องถิ่น ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือ โดยเฉพาะจังหวัดลำปาง ซึ่งเป็นเมืองอุตสาหกรรมเซรามิกดั้งเดิมมีประวัติศาสตร์ยาวนานมากกว่า 50 ปี เป็นแหล่งผลิต และจำหน่ายเซรามิกที่มีชื่อเสียงมากที่สุด แห่งหนึ่งในประเทศไทย (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, ศูนย์พัฒนาอุตสาหกรรมเซรามิก, 2553 : ออนไลน์) มีจำนวนโรงงานเซรามิก 200 - 300 โรงงาน ส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดเล็กและขนาดกลาง ที่เน้นผลิตของชำร่วย เครื่องประดับ ส่วนโรงงานขนาดใหญ่ที่มีจำนวนไม่มาก จะมุ่งผลิตสินค้าประเภทเครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร เพื่อการส่งออกเป็นหลัก นอกจากนั้นยังมีความได้เปรียบทางด้านทรัพยากร คือ มีวัตถุดิบสำหรับงานเซรามิกเกือบทุกประเภท ตั้งแต่เหมืองดิน เคมิภัณฑ์ มีแรงงานที่มีฝีมือ ทำให้สินค้าเซรามิกของจังหวัดลำปางได้รับการยอมรับทั้งในและต่างประเทศ ผลิตภัณฑ์เซรามิกมีหลายประเภท เช่น เครื่องใช้ ของชำร่วย กระจ่างปูพื้น เครื่องสุขภัณฑ์ เป็นต้น แต่มีผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่นิยมจากอดีตถึงปัจจุบันคือ เครื่องใช้ชุดตราไก่ ซึ่งตราไก่ ถือเป็นตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัดลำปาง เป็นเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ (ตลาดนัดเซรามิกลำปาง, 2553 : ออนไลน์)

ในปัจจุบันนี้ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ มีการผลิตและจำหน่ายเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะที่หมู่บ้านท่องเที่ยวโอท็อปเซรามิก บ้านศาลาเม็ง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ถือเป็นหมู่บ้านที่มีการผลิตและจำหน่ายเซรามิกมากที่สุดของจังหวัดลำปาง (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, ศูนย์พัฒนาอุตสาหกรรมเซรามิกจังหวัดลำปาง, 2553: ออนไลน์) ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลในการลงทุน และพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ ทำให้หมู่บ้านได้รับการคัดสรรเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวโอท็อปเซรามิกของจังหวัดลำปาง นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปศึกษาเรียนรู้และทดลองการปั้นเซรามิกได้ด้วยตนเอง นอกจากนั้นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ของหมู่บ้านท่องเที่ยวโอท็อปเซรามิก บ้านศาลาเม็งได้รับการจัดอันดับเป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ระดับ 4 ดาว ตั้งแต่ปี พ.ศ.2546 จนกระทั่งถึงปี พ.ศ.2552 (กิตติพงษ์ ขาวละเอียด, 2553) และในปีเดียวกันได้รับคัดเลือกจากบริษัท ทีวีบูรพา จำกัด ผู้ผลิตรายการกบนอกกะลาของสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์เข้ามาถ่ายทำรายการเกี่ยวกับกระบวนการผลิตเครื่องใช้เซรามิก

ชุดตราไก่ ตั้งแต่เริ่มต้นจากวัตถุดิบจนกระทั่งเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป (รายการกบนอกกะลา, 2552 : วิดีทัศน์) จึงเห็นได้ว่า ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้เซรามิก ชุดตราไก่ของหมู่บ้านท่องเที่ยวโอท็อปเซรามิก บ้านศาลาเม็ง เป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้วยชุป ถ้วยกาแฟ และถ้วยชาม มีฝาปิด ที่มียอดจำหน่ายและผลิตเป็นจำนวนมาก แต่อย่างไรก็ตามผู้ผลิตส่วนมากไม่มีความรู้ความชำนาญ ในการคำนวณต้นทุนการผลิต และผลตอบแทนจากการผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ ทำให้ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาไม่ได้จัดทำบัญชีต้นทุนอย่างเป็นระบบ ซึ่งในอนาคตอาจส่งผลกระทบต่อในด้านส่วนแบ่งทางการตลาด และการกำหนดราคาขายได้ (ศรีลาด สาปคำ, 2553: สัมภาษณ์)

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาถึงต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตเครื่องใช้เซรามิก ชุดตราไก่ของหมู่บ้านท่องเที่ยวโอท็อปเซรามิก บ้านศาลาเม็ง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ผลิตเซรามิกในการจัดทำบัญชีต้นทุน และใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการตัดสินใจ ในการกำหนดราคาขาย ที่สามารถแข่งขันกับผู้ผลิตรายอื่นได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ของหมู่บ้านท่องเที่ยวโอท็อปเซรามิก บ้านศาลาเม็ง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

1.3 ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษารั้งนี้ จะทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อทำการสัมภาษณ์ผู้ผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ ของหมู่บ้านท่องเที่ยวโอท็อปเซรามิก บ้านศาลาเม็ง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อทราบต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ของหมู่บ้านท่องเที่ยวโอท็อปเซรามิก บ้านศาลาเม็ง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

1.5 นิยามศัพท์

ต้นทุน หมายถึง ต้นทุนจากการลงทุนผลิตเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ ตั้งแต่การจัดการวัตถุดิบจนกระทั่งเป็นสินค้าสำเร็จรูป

ผลตอบแทน หมายถึง ผลตอบแทนจากการจำหน่ายเครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ หลังจากหักค่าใช้จ่ายในการลงทุนแล้ว

ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้เซรามิกชุดตราไก่ หมายถึง ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้เซรามิก มีลวดลายเป็นตราไก่ สัญลักษณ์ของจังหวัดลำปาง ได้แก่ ถ้วยชามมีฝาปิด ถ้วยชุป และถ้วยกาแฟ

หมู่บ้านท่องเที่ยวโอท็อปเซรามิก หมายถึง หมู่บ้านสาละเม็ง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ที่ได้รับการคัดสรรให้เป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ทางด้านเซรามิก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved